

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การเก็บเกี่ยวผลผลิต คือ การนำผลผลิตที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้วมาใช้ประโยชน์
 ซึ่งทำได้หลายวิธี ดังนี้

ชนิดของพืช	ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิต
ผลิตผลพืชไร่	
ข้าว	- ประมาณ ๓๐ วันหลังออกทรงระยะที่เมล็ดข้าวที่โคนรวงมีสีเหลืองไม่สนิหนัก (ระยะพลับพลึง)
ข้าวโพด	- ประมาณ ๑๐๕ - ๑๑๐ วัน หลังหยอดเมล็ดกาบหุ้มฝักแห้งเป็นสีฟาง
ถั่วเขียว	- ประมาณ ๖๐-๗๐ วัน หลังจากงอกฝักเปลี่ยนสีเป็นสีดำ หรือ ขาวนวล
ถั่วเหลือง	- ประมาณ ๗๕ - ๑๑๐ วัน หลังจากงอกใบของถั่วเหลืองจะเริ่มเหลืองและเริ่มร่วง ฝักจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลืองและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน
มันสำปะหลัง	- ประมาณ ๑๒ เดือน ตั้งแต่เริ่มปลูก
ปาล์มน้ำมัน	- สีส้มเปลี่ยนเป็นสีแดงส้ม
อ้อย	- วัดค่าบrixบริเวณ โคน กลาง และยอด เฉลี่ยแล้วมากกว่า ๑๘ บrix
ยางพารา	- เปิดกรีดเมื่ออายุประมาณ ๖ ปีเส้นรอบวงของลำต้นมากกว่า ๕๐ ซม.
ผลิตผลพืชสวน	
ข้าวโพดหวาน	- ประมาณ ๗๐ - ๗๕ วัน หลังหยอดเมล็ดประมาณ ๑๘ วัน หลังออกไหม
ถั่วเหลืองฝักสด	- ประมาณ ๖๒ - ๗๒ วัน หลังหยอดเมล็ดฝักมีสีเขียวและเมล็ดเต่งเต็มที่
ผักกาดเขียว กวางตุ้ง	- ประมาณ ๓๕ - ๔๕ วัน หลังปลูก
ผักบุ้ง	- ประมาณ ๒๕ - ๓๐ วัน หลังปลูก
เงาะ	- เงาะสีชมพู ๒๒ - ๒๘ วัน หลังเริ่มเปลี่ยนสีเงาะโรงเรียน ๑๙ - ๓๐ วัน หลังเริ่มเปลี่ยนสี
มังคุด	- ประมาณ ๗๗ - ๗๘ วัน หลังติดผลสีม่วงแดง เพื่อจำหน่ายในประเทศ

ทุเรียน	- พันธุ์ชะนี ประมาณ ๑๐๐ - ๑๑๐ วัน หลังดอกบาน หรือ ร่องหนามสีน้ำตาลไหม้ - พันธุ์หมอนทอง ประมาณ ๑๑๕ - ๑๓๐ วันหลังดอกบาน หรือ เคาะดูมี เสียงโพก
มะม่วง	- ประมาณ ๙๕ - ๑๐๕ วัน หลังติดผลเริ่มเปลี่ยนสี มีนวลมาก
ดอกกุหลาบ	- ดอกสีแดง และสีชมพู ตัดเมื่อกลิบบอกเริ่มคลี่ กลีบเลี้ยงชี้ลงข้างล่าง

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิต

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตแบ่งออกเป็น ๔ วิธีคือ การเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงคน การเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรกล และการเก็บเกี่ยวโดยใช้สัตว์ช่วยเก็บเกี่ยว

๑. การเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน เป็นการเก็บเกี่ยวโดยการใช่มือคนเก็บเกี่ยวผลผลิต ได้แก่การใช่มือปลิดผลไม้ นิยมใช้กับผลผลิตที่ต้นไม่สูงนัก และผลจะหลุดออกจากต้นโดยง่าย

๒. การใช้เครื่องมือขนาดเล็ก

๒.๑ การใช้เคียวเกี่ยวข้าว ผัก ผลไม้ต่างๆ

๒.๒ การใช้มีดหรือกรรไกรเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชสวน เช่น กล้วย ลองกอง หรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการตัดอื่นๆ ซึ่งต้องมีความคม เพื่อทำให้เกิดบาดแผลหรือความบอบช้ำน้อยที่สุด

๒.๓ การใช้ตะกร้อในการเก็บผลไม้ที่อยู่สูง เช่น มะม่วง จะเป็นประโยชน์อย่างมากและทำงานได้เร็ว๒.๔ การใช้บันไดเก็บมะพร้าวหรือผลไม้อื่นๆ เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตได้สะดวกขึ้น

๓. การเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรกล นิยมใช้ในผลผลิตพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าว และผลผลิตพืชสวนที่เก็บเกี่ยวเพื่อแปรรูปในโรงงานเป็นส่วนใหญ่ เช่น สับปะรด มะเขือเทศ เป็นต้น

๔. การเก็บเกี่ยวโดยใช้สัตว์ช่วยเก็บเกี่ยว จากปัญหาในเรื่องแรงงาน และความยากลำบากในการเก็บเกี่ยวผลผลิตบางชนิด เช่น มะพร้าว ทำให้เกิดธุรกิจการฝึกหัดลิงทางใต้ให้รู้จักปีนต้นมะพร้าว โดยลิงสามารถเลือกผลที่มีความสมบูรณ์โดยใช่มือและเท้าบิดก้านผล จนก้านผลขาดและตกลงมายังพื้นดิน เมื่อทำเสร็จต้นหนึ่งก็สามารถกระโดดข้ามไปเก็บผลผลิตต้นใหม่ได้